

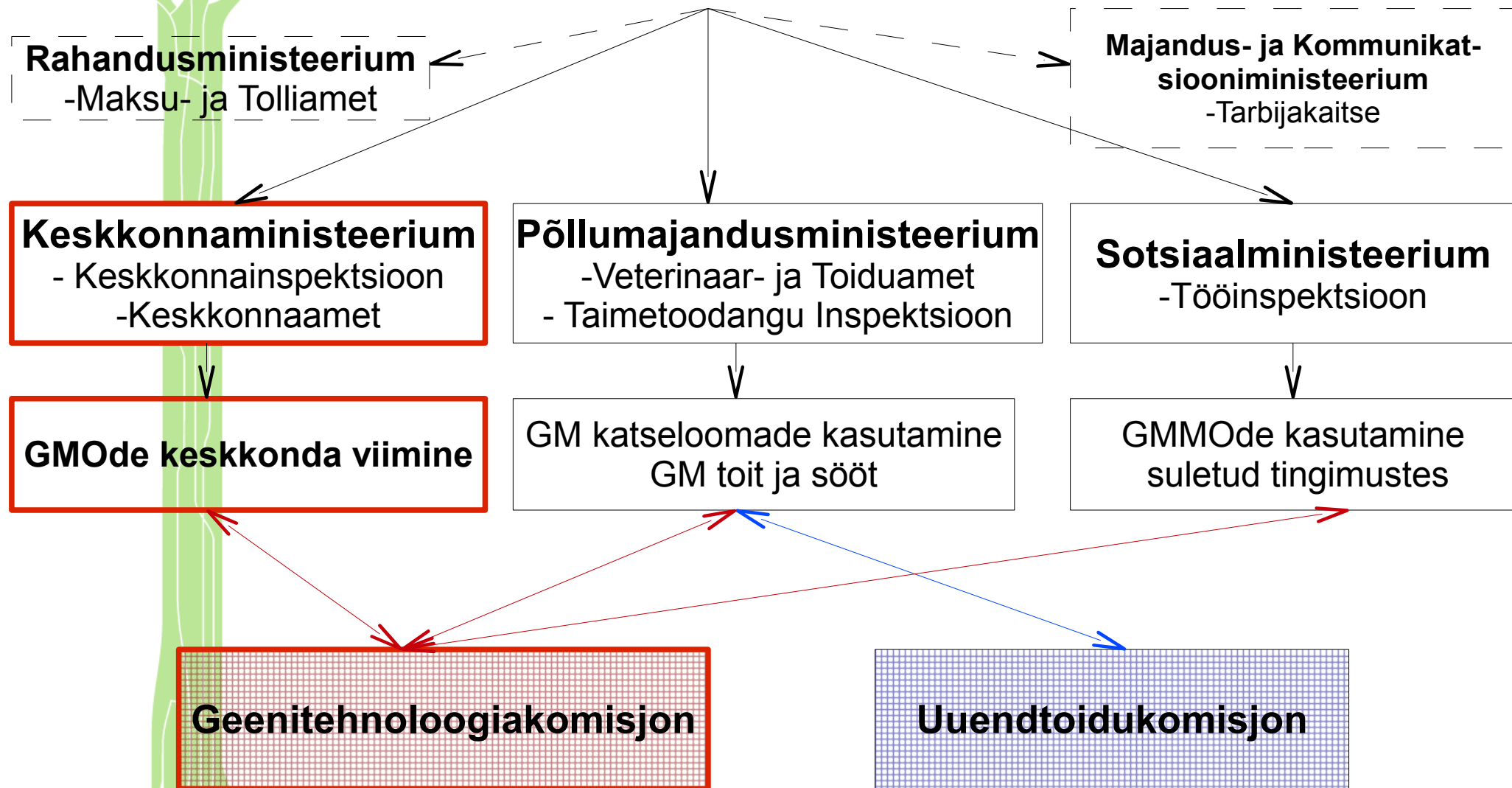

GMOde keskkonna alane seadusandlus

Tuuli Levandi
22.10.2009

KESKKONNAMINISTEERIUM

GMODE alane seadusandlus

Euroopa Liidu GMOde alane seadusandlus

-**Euroopa** Parlamendi ja Nõukogu *direktiiv* 2001/18 GMOde tahtliku keskkonda viimise kohta. **Mis** on lubatud? vt:

http://ec.europa.eu/environment/biotechnology/authorised_prod.htm

-**Euroopa** Parlamendi ja Nõukogu *määrus* nr 1946/2003 GMOde piiriülese liikumise kohta

-**Euroopa** Nõukogu *direktiiv* 98/81/EÜ GMMO isoleeritud kasutamise kohta

-**Euroopa** ja Parlamendi ja Nõukogu *määrus* nr 1829/2003 GM toidu ja sööda kohta

-**Euroopa** ja Parlamendi ja Nõukogu *määrus* nr 1830/2003 GM toidu ja sööda märgistamise kohta

Cartagena bioloogilise ohutuse protokoll

-rahvusvaheline lepe, mis on loodud Bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni art 19 alusel. Eestis jõustus 21.01.2004.

-eesmärk: tagada GMOde ohutu piiriülene liikumine ja käitlemine kehtestatud protseduurireeglite läbi

-pidev riikidevaheline infovahetus

-bioloogilise ohutuse teabevõrgustiku loomine, mille kaudu on võimalik saada teavet GMOde kasutamise ja piiriülese liikumise kohta, erinevate teaduslike, tehniliste, keskkonnaalaste ning juriidiliste materjalide kohta

[-http://ee.biosafetyclearinghouse.net](http://ee.biosafetyclearinghouse.net)

[-http://bch.cbd.int/](http://bch.cbd.int/)

GMOde keskkonda viimise seadus

(vastu võetud 14.04.2004)

-Eesmärk: kaitsta inimest ja keskkonda GMO keskkonda viimise võimalike negatiivsete tagajärgede eest, tagada geenitehnika turvaline kasutamine ja selle arendamine eetilisel vastuvõetaval viisil.

-Reguleerib: GMOde keskkonda viimist ja GMOde või neid sisaldavate või nendest koosnevate toodete turustamist.

-Eristab keskkonda viimise viisi: GMOde keskkonda viimine muul eesmärgil kui turustamine või GMO ja toote turustamine

GMOde keskkonda viimise seadus

(2. peatükk – GMO keskkonda viimine)

-GMOde suletud ruumist väljaviimine või hoidmine muul eesmärgil kui turustamine (põldkatsed)

-taotluses esitatavad andmed: keskkonnaministri määrus nr 107 *GMOde keskkonda viimise ja GMOde või neid sisaldavate või neist koosnevate toodete turustamise taotluses esitatavate andmete loetelu ja taotluste vormid, riskianalüüsi tegemise kord ja riskianalüüsi tulemustes esitatavate andmete loetelu, lubades sisalduvate andmete loetelu ja lubade vormid.*

-taotlus esitatakse elektroonselt KLISis

-KKM edastab taotluse geenitehnoloogiakomisjonile ettepaneku saamiseks

-keskkonnaminister otsustab

-KKM saadab kokkuvõtte EK-ile

GMOde keskkonda viimise seadus

(3. peatükk – GMO ja toote turustamine)

- kolmandale** isikule tasu eest või tasuta kättesaadavaks tegemine
- EL-is** antud turustamisloa alusel turustatud või keskkonda viidud GMO või toote EV-is turustamiseks ei ole turustamisluba vaja
- taotluses** esitatavad andmed: keskkonnaministri määrus nr 107
- taotlus** esitatakse elektroonselt KLISis
- otsustus** protsess toimub EL tasandil

GMOde keskkonda viimise seadus

(3. peatükk – GMO ja toote turustamine)

-KKM edastab taotluse EK-ile, kes omakorda edastab selle LR-idele kommenteerimiseks

-KKM edastab taotluse geenitehnoloogiakomisjonile (GTK) hinnangu/ettepaneku saamiseks

-KKM edastab hindamisaruande ja selle alusel tehtud ettepaneku EK-ile

-hääletamine toimub pärast seda kui GTK-al, KKM-il, EK-il ja teistel LR-del põhjendatud vastuväiteid (enam) ei ole

-juhul kui LR-id ei jõua kokkuleppele alalises komitees (*standing committee*), toimub hääletamine Ministrite Nõukogus ning juhul kui Ministrite Nõukogus kokkuleppele ei jõuta, otsustab EK

-loa saamiseks peab olema kvalifitseeritud häälteenamus

Geenitehnoloogiakomisjon

-moodustatud KKM valitsemisalas

-nõuandev funktsioon:

- nõustada valitsusasutusi geenitehnoloogilistes ja GMOde keskkonnaohtlikkuse küsimustes
- nõustada loa taotlejaid
- nõustada Tööinspektsiooni GMMO suletud keskkonnas kasutamise seotud küsimustes
- nõustada PõM GM loomaga loomkatse läbiviimise ja GM toidu ja sööda küsimustes

-loa taotluste läbivaatamine ning hinnangu andmine - kas GMO kavandatav keskkonda viimine või turustamine on ohutu inimese tervisele ja keskkonnale

Geenitehnoloogiakomisjon

- **17 liiget** (valitsus, ülikoolid, Teaduste Akadeemia, keskkonnaorganisatsioonid)
- komisjoni** töövorm on koosolek
- komisjon** on otsustusvõimeline, kui kohal on vähemalt 9 liiget, sh esimees või tema asetäitja
- otsuse** vastu võtmine: lihthäälteenamusega
- al 2004** on olnud 17 istungit ja lisaks operatiivseid virtuaalkoosolekuid

GMOde keskkonda viimise seadus

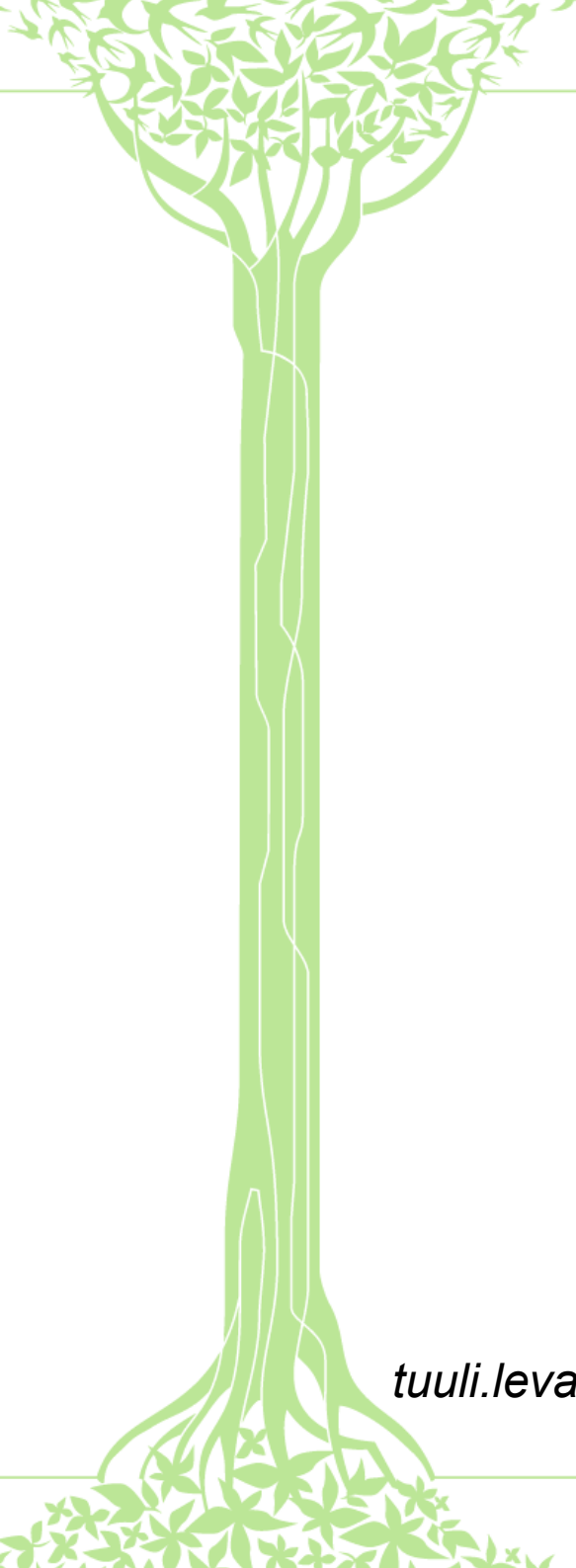
(§ 24. Toote pakendamine ja märgistamine)

-toodet tohib turustada pakendatult ja märgistatult.

-toote turustamisel peavad tootega kaasas olema saatedokumendid, milles märgitakse GMO ainuomane kood.

-märgistus peab sisaldama:

- teksti: „Toode sisaldab geneetiliselt muundatud organisme“ või „Toode koosneb geneetiliselt muudatud organismidest“;
- Tootes oleva GMO nimetust;
- Tootja nime ja aadressi;
- Toote omaduste ja sobivate kasutustingimuste kirjeldust.

Täna!

tuuli.levandi@envir.ee

KESKKONNAMINISTEERIUM